

KÓRHÁZI GYÓGYSZERÉSZEK 2018. ÉVI SZIMPÓZIUMA

Eger, 2018. május 10-12.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete (MGYT KGYSZ) 2018. május 10-12. között Egerben tartotta éves nagy összejövetelét, Szimpóziумát, amely a 2018. évi LIII. Rozsnyay Mátyás Emlékversenyhez csatlakozott.

A Szimpóziум kiemelt témái a „Gyógyszer és betegbiztonság” valamint a Semmelweis Évforduló kapcsán az „Anya és gyermek egészsége, biztonsága”. A háromnapos rendezvényén 14 hagyományos továbbképző előadás hangzott el, valamint 23 poszter előadás került bemutatásra. Volt két kerekasztal beszélgetés, ifjúsági fórum, valamint „posztkongresszusi” programként a II. főgyógyszerészi értekezlet, amely nyitott volt valamennyi jelenlévő résztvevő számára. A felkért előadások és tervezett kerekasztal beszélgetések a meghirdetett központi témákat járták körbe megvilágítva azok rendkívül komplex voltát.

A regisztrált résztvevők száma 394 fő volt. A kongresszus sikeres lebonyolítását 23 cég támogatta és a tudományos programba 3 szponzorált ülés szak illeszkedett és 13 kiállító cég szakkiállítása egészítette ki, még hasznosabbá és színesebbé téve a rendezvényt.

A szakmai programok technikai hátterét, illetve a kongresszus színvonalas és gördülékeny lebonyolítását a Club Service Kft. biztosította

A Szimpóziумot május 10-én, 13 órakor prof. Botz Lajos a KGYSZ elnöke nyitotta meg. Köszöntötte a résztvevőket prof. Szökő Éva MGYT elnök, Mike László országos tisztifőgyógyszerész, Feller Antal vezérigazgató a HUMVO elnöke és az MGYK elnök Hankó Zoltán nevében is Süle András, a Kamara Kórházi Klinikai Területi Szervezetének elnöke.

Az üdvözléseket követően rövid technikai szünet után megkezdődött a tudományos program. A bevezető blokk „*A gyógyszerbiztonság új kihívásai és követelményei* „ általános felvezetés volt. A *gyógyszerbiztonság* komplexitást rendkívül szemléletesen érzékeltette prof. Botz Lajos, amelyhez szervesen csatlakozott a nem kívánatos gyógyszerek okozta események elkerülését célzó nemzetközi és hazai törekvések bemutatása (Lám Judit), valamint a Semmelweis Egyetem farmakovigilancia rendszerének (Hankó Balázs) ismertetése.

A következő blokkban a farmakovigilancia rendelet szellemében megtartott referátum, összefoglaló áttekintést adott a gyógyszer mellékhatások típusairól, jellemző emlékeztető példákkal (prof. Szökő Éva). Azt ezt követő előadás (Matuz Mária) a biológiai terápiák eddigi tapasztalatoktól a kialakulás mechanizmusában és klinikai megjelenésében is jelentősen eltérő, széles skálán megmutatkozó nem kívánt hatásait mutatta be a jelentkező bakteriális,

mycotikus és virális (PML) fertőzésektől az immuno-onkológiai kezelések kapcsán fellépő immungyulladásokon keresztül a VEGF gátló terápia mellett kialakuló magasvérnyomásig. Nem kívánt gyógyszerreakció a hatás elmaradása, a terápiás kudarc is, amellyel napjainkban egyre többet kell szembenézni az antimikrobiális rezisztencia terjedése miatt, a kialakulás mechanizmusában és klinikai megjelenésében is (Benkő Ria).

Másnap az „*Anya és gyermek egészsége, biztonsága*” címmel folytatódott a gyógyszerbiztonság kérdésköre. Milyen gyógyszereket ne kapjon és mi az terápia, amelyet várandósság során alkalmazható, alkalmazandó ezeket a kérdéseket foglalta össze az első két előadó (prof. Pethő Gábor, prof. Pfliegler György). Ezután szülész orvos (Körösi Szilvia) ismertette a várandósság alatt és a szülést követően előforduló jellemző fertőzéseket.

Ezt követően a fogamzást akadályozó polycystas ovarium syndroma és autoimmun betegségek off label kezelési lehetőségéről hallottunk (Pálffyné Poór Rita), amely után a fogamzásgátlás, különös tekintettel a sürgősségi fogamzásgátlás biológiai és szociológiai aspektusait bemutató előadás (Gáspár Róbert) következett.

A biztonságos gyógyszerelés pediátriai aspektusairól szólt a következő két előadás; az első a klinikai gyógyszervizsgálatok gyermekgyógyászati speciális követelményeit mutatta be (Haraga Viktória), majd a gyermekgyógyászati terápiában gyakran szükséges off label gyógyszerhasználat és a speciális adagok /kiszárlások előállításának gyakorlatáról hallottunk összefoglalót (Kovács Zsuzsanna).

Pénteken az ebédet követően kezdődött a kapcsolódó LIII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny ünnepélyes megnyitója és a hagyományos rendezésnek megfelelően egy plenáris továbbképző jellegű előadás következett. Ebben az évben tekintettel a Semmelweis Emlékévre ez „Semmelweis öröksége; megelőzhető-e az antibiotikum rezisztencia? „ címmel hangzott el (prof. Soós Gyöngyvér). Az ünnepélyes megnyitó keretében – amelyen a Szimpózium résztvevői is jelen voltak – került átadásra a Kórházi Gyógyszerészetért Emlékérem, Konrádné Abay-Nemes Éva MGYT titkárságvezető részére. Az emlékérmét a KGYSZ vezetősége a több évtizedes szakmai és szakmapolitikai munkájának elismerésére adományozta.

A poszter szekcióba bejelentett előadások (23) (lásd a beszámoló végén) 6 témakört érintettek:

1. gyógyszerellátás / terápia menedzsment,
2. antibiotikum alkalmazás problémái,
3. egyéb terápiás kérdések,
4. gyógyszereléssel kapcsolatos problémák, gyógyszerbiztonság,
5. betegmagatartás / beteg tájékoztatás,
6. gyógyszerformulálás.

Ebben az évben újdonságként debütált az elektronikus poszter tábla, amely minőségi előrelépés a hagyományos nyomtatott poszterek után. Hagyományaink szerint most is

versenyt hirdettünk a posztok között, és három posztot díjaztunk. Kéttagú, bíráló bizottság (Benkő Ria, Horváth László) értékelték és pontozták szakmai szempontok szerint a posztokat. A nyertes poszter első szerzője az EAHP 2019. évi kongresszusán való teljes részvételt, a 2. helyezett ugyanezen a kongresszuson a regisztrációs díját, a 3. helyezett pedig a KGYSZ következő évi kongresszusán való teljes részvétel lehetőségét kapta.

A nyertes posztok az alábbiak:

- 1. Gyuricza Anett** – Gyimesi Nóra¹, Tiszai Zita¹, Süle András¹: Krónikus belgyógyászati osztályok klinikai gyógyszerészi szolgálata (Péterfy Kórház-Rendelőintézet és Országos Traumatológiai Intézet, Intézeti Gyógyszertár, Budapest)
- 2. Takács Hanga**¹, Szilvay András²: A kézi személyre szabott gyógyszeresztás felmérése a Semmelweis Egyetem I. számú Belgyógyászati Klinikán (¹SE Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, I. számú Belgyógyászati Klinika; ²SE Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Budapest)
- 3. Takács Anna**, Pfliegler Blanka, Higysán Ilona: A clostridium difficile infekció (CDI) belső protokolljának megújítása, bevezetése, követése (Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, Intézeti Gyógyszertár, Budapest)

A 2018. évi Szimpózium programjának interaktív részét képezték a kerekasztal megbeszélések, az ifjúsági fórum és a posztkongresszusi II. országos főgyógyászati értekezlet.

Az első kerekasztal beszélgetés: „Klinikai, betegágy melletti gyógyszerészet lehetőségei a hazai fekvőbeteg-ellátásban” címmel zajlott az a panelbeszélgetés, melyben egy vitaindító előadást követően felkért hozzászólók a hallgatósággal közösen vitatták meg a hazai betegágy melletti gyógyszerési törekvések jelenlegi helyzetét és lehetséges jövőképét. A felkért szakértők - Bodó Gabriella, Gyimesi Nóra, Polics Éva és Szabó Mária - voltak, a vitaindító előadást a moderátor, Dr. Süle András mutatta be. A bevezető prezentációban ismertetésre kerültek a klinikai gyógyszerészi feladatokat érintő nemzetközi aktualitások, majd a szakterület hazai helyzetének értékelése következett. Süle András kiemelte, hogy az elmúlt évek során a kórházi gyógyszerészek létszáma jelentős, 20%-ot meghaladó mértékben emelkedett, melynek nyomán elmondható, hogy az új feladatokhoz és felelősségi körökhöz reményt keltő mértékben érkeznek új kollégák is a rendszerbe: az „utánpótlás” biztosítottnak látszik.

A vitaindítót követő beszélgetés során a résztvevők rámutattak a betegágy melletti gyógyszerészi feladatok implementációs sokszínűségére, az egyes intézmények eljárásrendjei közötti hasonlóságokra és különbségekre. Általános konszenzus alakult ki arról, hogy a gyógyszerészet klinikai feladatainak kiterjeszhetősége tekintetében kulcskérdés az intézményi menedzsmentek támogatása, a megfelelő naprakészű szak- és továbbképzési rendszer, a hatékony szakemberek közötti kommunikáció, valamint a gyógyszerészi hivatás részéről ébredő „akarat”, ami hajtóereje és egyben katalizátora is lehet (kell legyen) az implementációs folyamatoknak. Hangsúlyos konklúzióként fogalmazódott meg az az igény, mely szerint a betegre szóló gyógyszerelési modalitások és a betegágy melletti gyógyszerészi feladatok célszerűen összekapcsolhatók és összekapcsolandók, különös tekintettel a gyógyszeranamnézis-felvételre és az elrendelt gyógyszeres terápiák értékelésére. Hasonlóan egyöntetű célkitűzésként fogalmazódott meg a klinikai

gyógyszerészet felelősségi- és hatásköreinek megnyugtató jogszabályi rendezése, tisztázása. Zárszóként a hallgatóság hozzászólásaiban egyes intézményi tapasztalatok hangzottak el a betegágy melletti szerepvállalás életre hívása kapcsán. Rendkívül pozitív és inspiráló üzenetként fogalmazódott meg az emelt szintű gyógyszerési gondozás ezen formájában részesült betegek részéről az egyértelműen elfogadó és elismerő, bizalmi attitűd hivatásunk képviselői felé. Komoly elismerése és megerősítése volt ez a tapasztalat annak a célrendszernek, melyet a kerekasztal résztvevői a „több szakmán átívelő, multiprofessionális betegellátás” kifejezésben foglaltak össze.

A második kerekasztal beszélgetés: „A kórházi-klinikai gyógyszerési tevékenység helyzetértékelése és jövőképe” címmel folyt. Moderátorok: Csontos Diána és prof- Botz Lajos. A vitaindító előadás anyagát egy kvalitatív kutatás képezte, melyet a MGYT KGYSZ megbízása és irányadása alapján 2018 első heteiben Csík Laura kvalitatív kutató közgazdász 21 kórházi, klinikai kolléga bevonásával végzett el. Ennek célja alapvetően az volt, hogy a kórházi, klinikai gyógyszerészeti jövőképről hiteles információkhoz jusson a szakmai szervezet a kollégáktól. A tanulmány összegző megállapításait öt kórházi, klinikai kolléga kapta meg, azzal a felkéréssel, hogy a kerekasztalon az anyagról szabad, de szakmai megközelítésű véleménynyilvánításukat fejtsek ki (mi hasznos, mi nem, mi igaz, mi kevésbé, mi hiányzik, jó irányba mutat, vagy nem, mi lehetne a helyes jövőkép, stb.). A felkért kollégák - Somogyi Aranka, Buchholcz Gyula, Molnár Gabriella, Merczel Sára, Langer András - szándékosan a szakterület különböző területein dolgoznak. Így volt közöttük, aki megyei kórházi, egyetemi főgyógyszerészként, beosztott kórházi és klinikai szakgyógyszerészként, vagy „csak” pályakezdő gyógyszerészként tevékenykedik. A kerekasztal egyik célja volt az is, hogy a felkért hozzászólók, valamint a helyszíni vita alapján „auditálják” a szimpózium résztvevői a kvalitatív kutatás megállapításait. A kerekasztal során a résztvevők anonim, azonnali interaktív „szavazógéppel” jelezték álláspontjukat a főbb kérdésekről. Így általánosságban a hazai kórházi-klinikai gyógyszerési szakma jövőképét, kijelölt fejlődési irányait a résztvevők 38%-a elégségesre, 45%-a közepesre, 6%-a jóra értékelte, miközben saját, közvetlen munkahelyi környezetének szakmai helyzetét 11% elégségesre, 30% közepesre, 43% jóra és 11% kiválóra adta meg. A kórházi, klinikai gyógyszerészet fejlődésének legfőbb akadályának a legtöbben (32%) a szervezeti struktúra és kultúra, gyógyító teamben gondolkodás hiányát jelölték meg. A legsürgetőbb teendőnek a gyógyszerési kompetenciák rendezését, míg a továbbfejlődés érdekében a kórházi, klinikai gyógyszerészet szakmai felkészültségének javítását (32%) jelölték meg. Rendkívül pozitív, nemzetközi összehasonlításban is, a kollégák vélekedése arról, hogy a kórházi-klinikai gyógyszerészek száma az elkövetkező öt évben számottevően tovább fog növekedni (85%). A végén kerekasztalt a résztvevő kollégák 46%-a jóra és 40%-a kiválóra értékelte.

Az **Ifjúsági Fórum** moderátorai Gyimesi Nóra és Órás Zsuzsanna voltak. A cél, a közforgalmú és kórházi gyógyszerészet együttműködési lehetőségeinek megbeszélése volt, de bevezetésként az EAHP Academy Seminaron részt vett négy kórházi fiatal kolléga (Holub Lili, Takács Gábor, Vincze Patricia, Parizsa Péter) részletes beszámolója is elhangzott.

A Szimpózium programját ebben az évben három szponzorált céges blokk színesítette, amelyek közvetve, de jól illeszkedtek a főtémához. Ezek a következők voltak:

1. A biológiai terápiák – fókuszban az LMWH, (prof. Szökő Éva, Süle András)
2. A gyulladásoos bőr és izületi betegség biológiai terápiája, (prof. Soós Gyöngyvér)
3. Kézhigiene a mindennapokban, másképpen...(Szilágyi Emese, Orosz-Havas Krisztina)

A **Posztkongresszusi program** a **II. Országos Főgyógyszerési Értekezlet** volt. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete két évvel ezelőtt választott új vezetőségének egyik fontos célkitűzése, hogy évente, nyilvános országos kórházi főgyógyszerési fórumot, értekezleteket tart a szakma legfontosabb kérdéseiről. Így idén Egerben már a második alkalommal kerül sor az országos főgyógyszerési értekezletre. Ennek témája most is rendkívül időszerű szakmai kérdés az egyedi gyógyszerelés új lehetőségeinek és fejlesztéseinek áttekintése volt. Erre a területre három megközelítésből mutattak rá a vitaindító előadások:

1. gyógyszerészeti szakmai szempontból (Higysán Ilona és Csukonyi Katalin),
2. jogi és ágazatirányítási nézőpontból (Ács Klára és Lénárt Endre - ÁEEK),
3. egészséggazdaságtani és technológia értékelési módszertani megközelítéssel (Kovács Sándor és Zemplényi Antal).

Az értekezlet második része az egyedi gyógyszerelés és kórházakba behozott, vagy behozatott gyógyszerek gyakorlati megoldásait és problémáit boncolgatta. A moderátor (Őszéné Gajdos Anikó) és az előadók (Tiszai Zita, József Gergely András, Kis Szölgvényi Mónika, Schirm Szilvia, Bartus Gábor) bemutatták eddigi tapasztalataikat és rámutattak az előttünk álló kihívásokra, feladatokra. A blokk végén itt is a résztvevők anonim, azonnali interaktív „szavazógéppel” jelezheték álláspontjukat a főbb kérdésekről.

A II. Országos Főgyógyszerési Értekezlet rövid összegzését az idén elkészült – és vázlatosan bemutatott - módszertani ajánlás legfőbb üzenete és mottója fejezi ki: „... *a kórházi betegek gyógyszerelésénél a betegre szabott gyógyszerosztás szakmai megalapozottsága és indokoltsága egyértelműn igazolható, ezért az erre irányuló átfogó módszertan („irányelv”) hazai kidolgozása és bevezetése a mindennapi betegellátás gyakorlatába indokolt*”, továbbá arról sem szabad megfeledkezni, hogy *“attól, hogy kimegy egy zacskóban a gyógyszer a beteghez, azzal a gyógyszerbiztonságot még nem vittük el számára”*.

Az egri szimpózium az **esti, „levezető” programok** tekintetében is rendhagyó volt. Jóllehet szinte alig-alig maradt erre idő, ugyanis a szakmai programok többnyire 19.30 órig tartottak, ugyanakkor a reggeli programok 8.30 órakor indultak. Szerencsére a kollégák jól osztották be energiájukat, ugyanis az estébe nyúló és reggeli programok látogatottsága egyaránt jó volt. Újszerű kezdeményezés volt ebben az évben, hogy az esti kulturális programot is saját erőforrások mobilizálásával oldották meg a szervezők. Így a csütörtöki fogadáson az erre az alkalomra alakult énekkar – FormulÁria – tagjai, kizárólag kórházi, klinikai gyógyszerészek voltak. Az előadott dalok között volt olyan is, mely direkt erre az alkalomra készült és aktuális

szakmai áttekintést adott, igaz speciális nézőpontból (a szövegírók szintén kollégák voltak), így ez tulajdonképpen „ősbemutatónak” számított. Az előadás színvonala, a közönség fogadtatása, visszajelzése alapján aligha lehet kérdéses, hogy ez a kezdeményezés „folytatásra ítéltetett”. Ezt követően – immár nem első alkalommal - a miskolci fiatal kollégák táncelőadása igazolta, hogy a kórházi-klinikai fiatal gyógyszerészeink ezen a területen is igen „járatosak”.

Péntek este a helyi, egri hastáncosok produkciója készítette a résztvevőket sikeresen a napközbeni sok órás ülést követően mozgásra. A kis előadásokkal bemutatott egri vonatkozású jelmez-konfigurációk idén is próbára tették a szakavatott bíráló bizottságot. A Club Service munkatársainak aktív közreműködése révén az esti programok ismét sokat tettek hozzá ahhoz, hogy a kollégák személyes kapcsolataik is sokat javuljanak Egerben.

Szerzők: Botz Lajos&Higyisan Ilona&Soós Gyöngyvér

Képek: Szabó Csongor

POSZTEREK a 6 témakör csoportosításában:

Gyógyszerellátás/terápia menedzsment

- P – 1 **Gyógyszerelő automatával végzett betegre szabott gyógyszerosztás bevezetése a Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Korányi Részlegében**
Haléder Zsuzsanna, Kerek Attila, Horony Eszter, Hankó Balázs
Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Korányi Tömb Intézeti Gyógyszertár, Budapest
- P – 2 **Daganatellenes kemoterápiák protokoll szerinti finanszírozásának elemzése**
Kelly Sára,¹ Cseh Rozália², Süle András¹
¹Péterfy Kórház-Rendelőintézet és Országos Traumatológiai Intézet Intézeti Gyógyszertár,²Péterfy Kórház-Rendelőintézet és Országos Traumatológiai Intézet Felvételi-és Statisztikai Osztály, Budapest
- P – 3 **A hagyományos manuális gyógyszerosztási rend kvantitatív elemzése fekvőbeteg-ellátó osztályokon**
Richter Katalin, Pázmány Péter, Tokaji Nagy Olivér, Lőke János, Dombi Péter, Kecskeméti Csilla
Szent Borbála Kórház, Intézeti Gyógyszertár, Tatabánya
- P – 4 **A kézi személyre szabott gyógyszerosztás felmérése a Semmelweis Egyetem I. számú Belgyógyászati Klinikán**
Takács Hanga¹, Szilvay András²
¹Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, I. számú Belgyógyászati Klinika; ²Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Budapest

Antibiotikum alkalmazás problémái

- P – 5 **Új antibakteriális hatóanyagok és hatóanyag-kombinációk a jelenlegi vizsgálatok tükrében**
Árok Renáta
Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, Intézeti Gyógyszertár, Budapest
- P – 6 **Antibiotikum felhasználás a szegedi sürgősségi osztályon**
Benkő Ria¹, Matuz Mária¹, Bordás Réka¹, Viola Réka¹, Doró Péter¹, Erdélyi Péter², Soós Gyöngyvér¹, Pető Zoltán²
¹Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Klinikai Gyógyszerészeti Intézet, Szeged; ²Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Klinikai Központ Sürgősségi Betegellátó Önálló Osztály, Szeged
- P – 7 **A „páncélszekrény” antibiotikumok felhasználása hazánkban**
Bordás Réka, Matuz Mária, Viola Réka, Csatornai Márta, Benkő Ria, Soós Gyöngyvér
Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Klinikai Gyógyszerészeti Intézet, Szeged
- P – 8 **Antibiotikum-felhasználási mintázatok elemzése szepszis sebészeti osztályon**
Gyimesi Nóra¹, Dobák András², Fényes László³, Süle András¹
¹Péterfy Kórház-Rendelőintézet Országos Traumatológiai Intézet, Intézeti Gyógyszertár; ²Péterfy Kórház-Rendelőintézet Országos Traumatológiai Intézet, Mikrobiológiai Osztály; ³Péterfy Kórház-Rendelőintézet Országos Traumatológiai Intézet, Szepszis Osztály, Budapest
- P – 9 **Klinikai audit a tatabányai Gasztroenterológiai Osztályon – Antibiotikumok**
Pázmány Péter¹, Wirnhardtné Csóka Cecília², Henzser Zsuzsanna², Richter Katalin¹, Bánky Balázs Ph.D³

¹Szent Borbála Kórház Intézeti Gyógyszertár, ²Szent Borbála Kórház Gasztroenterológiai Osztály, ³Szent Borbála Kórház Sebészeti Osztály, Tatabánya

- P – 10   **A clostridium difficile infekció (CDI) belső protokolljának megújítása, bevezetése, követése**
Takács Anna, Pflieger Blanka, Hígyisán Ilona
Bajcsy-Zsilinszky Kórház és Rendelőintézet, Intézeti Gyógyszertár, Budapest

Egyéb terápiás kérdések

- P – 11   **Digoxin alkalmazásának feltérképezése, indikációi, monitorozása hazai intenzív osztályon**
Gulyás Eszter¹, Dombrády Réka²
¹Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Korányi Tömb Intézeti Gyógyszertár, ²Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar, Budapest
- P – 12   **Az off label gyógyszeralkalmazás lehetőségei gyógyszerészi szemmel – gvhd kezelése infliximab hatóanyagú gyógyszerkészítménnyel a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház (BKEOK) Gyermek Onkohematológiai és Csontvelő-transzplantációs Osztályán**
Hám-Fodor Emese,¹ Kosztjó Diána¹ Kovács Zsuzsanna¹, Simon Réka²
¹ Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, Intézeti Gyógyszertár, ²Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kórház és Egyetemi Oktató Kórház, Gyermek Onkohematológiai és Csontvelő-transzplantációs Osztály, Miskolc
- P – 13   **Étrendkiegészítők és terhesvitaminok szedése várandóság ideje alatt: Mikor, mennyit, kinek?**
Tóthfalusi Erzsébet
Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Kútvolgyi Klinikai Tömb Intézeti Gyógyszertár, Budapest

Gyógyszereléssel kapcsolatos problémák, gyógyszerbiztonság

- P – 14   **Gyógyszerészi intervenciók gyermek intenzív osztályon**
Budai Kinga Anna^{1, 2}
¹Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, ²Semmelweis Egyetem I. sz. Gyermekgyógyászati Klinika, Budapest
- P – 15   **Krónikus belgyógyászati osztályok klinikai gyógyszerészi szolgálata**
Gyuricza Anett, Gyimesi Nóra, Tiszai Zita, Süle András
Péterfy Kórház-Rendelőintézet és Országos Traumatológiai Intézet, Intézeti Gyógyszertár, Budapest
- P – 16   **Melanoma malignum immunterápiájában alkalmazott PD-1 gátló készítmények mellékhatás menedzsmentje**
Nagy Dorottya¹, Makó Sarolta¹, Tóth Béla², Wikonkál Norbert², Soós Gyöngyvér³
¹Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika, Budapest; ²Semmelweis Egyetem Bőr-, Nemikórtani és Bőronkológiai Klinika, Budapest; ³Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Klinikai Gyógyszerészeti Intézet, Szeged
- P – 17   **Új módszer a nemkívánatos gyógyszerterápiás események felderítésére egy klinikai rendszerben**

Zsidó Balázs Zoltán, Botz Lajos

Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár, Pécs

Betegmagatartás/beteg tájékoztatás

P – 18 **Az internetes gyógyszervásárlással kapcsolatos vélekedés vizsgálata az egészségügyi szolgáltatást igénybevevők körében**

Fittler András¹, Vida Róbert György¹, Káplár Máttyás², Botz Lajos¹

¹Pécsi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerészeti Intézet és Klinikai Központi Gyógyszertár; ²Pécsi Tudományegyetem Bölcsészstudományi Kar Pszichológia Intézet Személyiség- és Egészségpszichológia Tanszék, Pécs

P – 19 **Szívtranszplantált beteg gyógyszerészi edukációja**

Molnár Gabriella, Horváth István László

Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika Intézeti Gyógyszertári részleg, Budapest

Gyógyszerformulálás

P – 20 **Réz-hisztidin tartalmú, előretöltött fecskendő készítmény gyárthatósági és eltarthatósági aspektusai a veleszületett rézanyagcsere-zavar (Occipital Horn-szindróma) terápiájában**

Bartus Gábor, Szabó Zalán

Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Budapest

P – 21 **Dexametazon alkalmazása a vírusos gégegyulladás (Laryngitis subglottica) kezelésében**

Bertalan Ádám¹, Szijjártó László²

¹Karolina Kórház-Rendelőintézet, Intézeti Gyógyszertár,

²Karolina Kórház-Rendelőintézet, Csecsemő és Gyermekek Osztály, Mosonmagyaróvár

P – 22 **Az infantilis hemangióma kezelése propranolollal tíz év távlatában a Heim Pál Országos Gyermek-gyógyászati Intézet Bőrgyógyászati osztályán**

Balogh Anna, Tripponné Molnár Andrea, Kovács Tamás

Heim Pál Országos Gyermekgyógyászati Intézet, Intézeti Gyógyszertár, Budapest

P – 23 **Egyénre szabott szemészeti készítmények a klinikai gyakorlatban**

Vajna Márton, Silvia Scatragli, Bartus Gábor, Zelkó Romána

Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, Budapest